

บทที่ 3

โครงการหน่วยสันติमित

ประวัติความเป็นมา

โครงการหน่วยสันติमित เกิดขึ้นจากแนวความคิดของพลเอก ประยุทธ์ จารุมณี ผู้บัญชาการทหารบก ที่ได้ให้แนวทางในการวางแผนการต่อสู้เพื่อเอาชนะคอมมิวนิสต์ในปี 2526 โดยให้ปรับรูปแบบการต่อสู้ให้สอดคล้องกับสภาพและสถานการณ์ ให้เน้นหนักการปฏิบัติทางการเมืองในพื้นที่ราบ¹ (Low Land Operations) และศูนย์ปฏิบัติการกองทัพบก (สภท.ทบ.) โดย พล.ท.ชวลิต ยงใจยุทธ เจ้ากรมยุทธการทหารบก ได้วิเคราะห์และพิจารณาปรับกำลังการต่อสู้ใหม่ โดยจัดตั้งหน่วยปฏิบัติการขนาดเล็กเรียกว่า หน่วยสันติमित² ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ทหาร ตำรวจ พลเรือน และประชาชนอาสาสมัคร ปฏิบัติการรุกทางการเมืองตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ 66/2523 และ 65/2525 แบบเป็นหน่วย ปจว. ดิถาวุธที่มีการจัดหน่วยผสมผสานกำลังพลและเครื่องมือเครื่องใช้ที่มีคุณลักษณะ เบ็ดเสร็จในตัวเอง สามารถดำเนินการ ปจว. ประชาสัมพันธ์ ผูกอบรม และพัฒนาช่วยเหลือประชาชน ตลอดจนการระวังป้องกันตนเองได้

ดังนั้น ก่อนที่จะศึกษาถึงรายละเอียดการจัดองค์การ และวิธีการดำเนินงานของหน่วยสันติमित จึงควรที่จะได้ศึกษาถึงการดำเนินการต่อสู้เพื่อเอาชนะ พคท. ที่ผ่านมาในอดีตจนถึงปัจจุบัน ขอบกว้างของฝ่ายรัฐบาล และฝ่าย พคท. ตลอดจนความจำเป็นที่ต้องปรับรูปแบบการต่อสู้ใหม่เพื่อเป็นแนวทางเสียก่อน

¹ ประยุทธ์ จารุมณี, พลเอก, แนวทางวางแผนรุกทางการเมืองต่อสู้เข้าหมายในพื้นที่ราบ แผนงานต่อสู้คอมมิวนิสต์ ปี 2526 หอประชุม ทบ. วันที่ 21 มิถุนายน 2525

² "การจัดตั้งหน่วยปฏิบัติการในพื้นที่ราบ" บันทึกลับมาก ที่ กท.0345(305)/2789 ลงวันที่ 30 กรกฎาคม 2525.

การค้าแรงงานของพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย (พคท.) ³

ขบวนการคอมมิวนิสต์ได้เริ่มเคลื่อนไหวในประเทศไทย เมื่อ พ.ศ. 2468 ครั้งแรกเป็นการเคลื่อนไหวเพื่อเรียกร้องให้คนจีนในประเทศไทยสนับสนุนพรรคก๊กมินตั๋งในประเทศจีนต่อสู้กับญี่ปุ่น ใน พ.ศ. 2470 จึงได้ขยายบทบาทเข้ามาในหมู่คนไทย โดยเฉพาะนักศึกษาที่มีหัวก้าวหน้า ช่วงระยะการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475 คอมมิวนิสต์ได้ฉวยโอกาสเคลื่อนไหวโฆษณาชวนเชื่อในหมู่ประชาชนโดยทั่วไป เป็นเหตุให้รัฐบาลจำเป็นต้องกำหนดมาตรการการป้องกันด้วยการออกพระราชบัญญัติว่าด้วยคอมมิวนิสต์ พ.ศ. 2476 และพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำอันเป็นคอมมิวนิสต์ แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2478 ในระยะต่อมา พร้อมทั้งดำเนินการปราบปรามความคู่กันไป ขบวนการคอมมิวนิสต์จึงต้องดำเนินการอย่างลับ ๆ เรื่อยมา และได้ประกาศจัดตั้งพรรคขึ้นมาเมื่อ พ.ศ. 2485 หลังจากการรัฐประหาร พ.ศ. 2490 พรรคคอมมิวนิสต์เห็นว่าการดำเนินการปฏิวัติในประเทศไทย โดยอาศัยวิถีทางรัฐสภานั้นไม่มีทางสำเร็จ จึงได้เปลี่ยนแนวทางการต่อสู้เป็นการทำสงครามประชาชนในชนบทและยึดคนโยมาย "ป่าล้อมบ้าน" บ้านล้อมเมือง" เป็นหลัก ทั้งนี้เป็นผลมาจากการวิเคราะห์สังคมไทยว่าเป็นสังคมกสิกรรม การที่จะดำเนินงานให้สำเร็จตามจุดมุ่งหมาย จำเป็นจะต้องอาศัยพลังประชาชนเป็นพื้นฐานและได้ดำเนินการอย่างจริงจังตั้งแต่ พ.ศ. 2504 ⁴

³ดูรายละเอียดใน นิคม บัญญัติวัฒน์. "ทัศนคติการก่อการร้ายของคอมมิวนิสต์ การศึกษาเปรียบเทียบเจ้าหน้าที่ตำรวจกับเจ้าหน้าที่พัฒนากรในจังหวัดเพชรบูรณ์" (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522) หน้า 46-49; รัศมี ศรีวรพงษ์พันธ์, อิทธิพลทางอุดมการณ์ของพรรคคอมมิวนิสต์จีนต่อพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย" (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529), หน้า 49-55; ประสิทธิ์ ไชยทองพันธ์, สงครามคอมมิวนิสต์ (กรุงเทพมหานคร : สยามบรรณกิจ, 2522), หน้า 260-338.

⁴Daniel Wit, Thailand Another Vietnam (N.Y. : Charles Scribner's 1968), 3; Stephen I. Alpern, "Insurgency in Northeast Thailand : A New Cause for Alarm," Asian Survey 8 (August 1975) : 684

แต่ยังคงพยายามหลีกเลี่ยงการปะทะกับกองกำลังของฝ่ายรัฐบาล เพราะพรรคคอมมิวนิสต์ต้องการพัฒนาหน่วยต่อสู้ติดอาวุธของคนอย่างค่อยเป็นค่อยไป โดยมุ่งที่จะยึดพื้นที่บางส่วนของจังหวัดนครพนม และสกลนคร เพื่อใช้เป็นฐานที่มั่นในการปฏิบัติงานจนถึงกับตั้งเขตป่าพิเศษประจำภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่ออำนวยความสะดวกในภาคนี้ จนกระทั่งปี พ.ศ. 2508 รัฐบาลในขณะนั้น ได้ดำเนินการปราบปรามคอมมิวนิสต์อย่างรุนแรงในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคใต้ ซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายแก่องค์กรจัดตั้งของพรรคฯ อย่างมากมาย โดยเฉพาะการปะทะกับกองกำลังของฝ่ายรัฐบาลครั้งแรก เมื่อวันที่ 7 สิงหาคม 2508 ที่บ้านนาบัว ตำบลเรณูนคร อ.พระธาตุพนม จังหวัดนครพนม (ปัจจุบันอยู่ในพื้นที่อำเภอเรณูนคร จังหวัดนครพนม) นับเป็นการผลักดันให้ พคท. จำเป็นต้องมีมติให้ดำเนินการต่อสู้ด้วยกำลังอาวุธโดยประกาศจัดตั้งกองกำลังติดอาวุธอย่างเป็นทางการเป็นหลัก เป็นฐานขึ้นโดยใช้ชื่อว่า "พลพรรคประชาชนต่อต้านสหรัฐอเมริกาแห่งประเทศไทย" มีด้วยชื่อว่า ปตอ. ที่ภูกะเสด ตำบลโพนทอง อำเภออำนาจเจริญ จังหวัดอุบลราชธานี เมื่อวันที่ 19 พฤศจิกายน 2508 ทั้ง ๆ ที่ยังไม่สามารถยึดพื้นที่เพื่อใช้เป็นฐานที่มั่นในการปฏิบัติงานตามที่ตั้งเป้าหมายไว้อย่างไรก็ตาม ในช่วงระยะเวลา 5 ปี หลังจากการปะทะครั้งแรก เมื่อปี พ.ศ. 2508 พคท. กล่าวอ้างว่า พรรคฯ ได้ดำเนินการต่อสู้ด้วยกำลังอาวุธใน 133 อำเภอของ 34 จังหวัด (จากจำนวนอำเภอทั้งสิ้นในขณะนั้น 510 อำเภอ ของ 71 จังหวัด) พรรคฯ อ้างว่า ในระยะเวลา 4 ปี หลังจากการปะทะเมื่อ พ.ศ. 2508 กองกำลังของพรรคฯ ได้ปะทะกับเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลถึง 2,000 ครั้ง และทำให้เจ้าหน้าที่ของรัฐบาลตายและบาดเจ็บถึง 4,300 คน พคท.⁵ ได้ขยายการจัดตั้งหน่วยติดอาวุธขึ้นเรื่อย ๆ จนกระทั่งประกาศจัดตั้ง "กองทัพปลดแอกประชาชนแห่งประเทศไทย" หรือใช้ชื่อย่อว่า ทพท. เมื่อวันที่ 1 มกราคม 2512 มีพลพรรคประมาณ 1,200 คน ทั่วประเทศ ในเดือนกันยายน 2512 รัฐบาลได้ประกาศให้อำเภอต่าง ๆ ใน 34 จังหวัด เป็นเขตที่มีการก่อการร้ายแทรกซึม

⁵ ชัยอนันต์ สมุทวณิช และคนอื่น ๆ, จากป่าสู่เมือง : การศึกษาการเปลี่ยนแปลงในอุดมการณ์ของนักศึกษาไทย จากปี 2519 (กรุงเทพมหานคร : เจ้าพระยาการพิมพ์, 2529), หน้า 11.

นอกจากการใช้กำลังอาวุธในการต่อสู้กับเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลแล้ว พคท.ยังได้
 ดำเนินการปลุกระดมประชาชนในชนบท โดยเฉพาะในภาคอีสาน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นชาวไร่ชาวนา
 ที่ยากจน โดยพยายามเชื่อมโยงความทุกข์ยากเดือดร้อนของประชาชน เข้ากับความบกพร่องของ
 ระบบการเมืองเพื่อให้ประชาชนเกิดความไม่พอใจ เกิดยึดซึ่งเจ้าหน้าที่ฝ่ายรัฐบาล รัฐบาลและ
 ระบบการปกครองที่ดำรงอยู่ในขณะนั้น โดยใช้วิธีการต่าง ๆ เช่น บิดล้อมหมู่บ้าน แล้วบังคับให้
 ชาวบ้านมาชุมนุมฟังคำโฆษณาชวนเชื่อ วิธีนี้ พคท. ใช้ประมาณกลางปี 2509 ในภาคตะวันออกเฉียง
 เหนือ เพราะสภาพของหมู่บ้านซึ่งรวมกัน เป็นกลุ่มก้อนและภูมิประเทศ เอื้ออำนวยให้มากกว่า
 หมู่บ้านในภาคอื่น ๆ นอกจากนั้น ยังใช้วิธีการโฆษณาด้วนกว้าง โดยใช้กำลัง 5-6 คน เดินทาง
 ไปเรื่อย ๆ เมื่อพบชาวบ้านความไร่ความนาป่าเขา ก็จะเข้าไปพักทนายปราศรัย บางทีก็ช่วยชาวบ้าน
 ทำงานเล็ก ๆ น้อย ๆ พร้อมกับโฆษณาอุดมการณ์และนโยบาย ประกอบกับการใช้จดหมาย หรือ
 ไปสเตอร์ปิดเอาไว้ตามหมู่บ้าน ใช้วิทยุกระจายเสียงของพรรค คือ สถานีวิทยุเสียงประชาชนแห่ง
 ประเทศไทย ใช้หนังสือพิมพ์รายวัน รายสัปดาห์ รายคาบ รายเดือน รวมทั้งหนังสือฟ็อกเก็ตบู๊ค
 เป็นเครื่องมือโฆษณาชวนเชื่อ ชี้นำและให้การศึกษาอบรม เพื่อให้ประชาชนลดความไว้วางใจในตัว
 "ผู้มีสิทธิอำนาจทางการเมือง" (Political Authority) เช่น นักการเมือง ข้าราชการ
 คณะรัฐบาล และลดระดับความไว้วางใจต่อระบอบการปกครอง (Political Regime) ในขณะ
 เดียวกัน ก็พยายามสร้างศรัทธาต่อระบอบการปกครองแบบสังคมนิยมคอมมิวนิสต์ ซึ่งเป็นพื้นฐานนำ
 ไปสู่ความไว้วางใจต่อระบอบการเมืองการปกครองแบบหลังปี ในการปลุกระดมมวลชน พคท.ตั้ง
 เป้าหมายในขั้นแรกที่เขาชนคนหนุ่มสาว อายุระหว่าง 16-30 ปี และผู้นำในหมู่บ้านหรือผู้มีอิทธิพล
 ในหมู่บ้าน ทั้งนี้เพราะ พคท.วิเคราะห์แล้วเห็นว่า เขาชนมักมีความรู้สึกฉันทน์เพื่อเปลี่ยนแปลง
 สภาพชีวิตความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น มากกว่าคนที่มียาอายุมาก ทำให้ง่ายต่อการปลุกระดม (Mobilization)
 นอกจากนั้นเขาชนยังมีความกล้าที่จะเสี่ยงภัย และมีกำลังกาย กำลังความคิดที่จะต่อสู้ไปอีกนาน
 ส่วนผู้นำหมู่บ้านก็เป็นผู้ที่ชาวบ้านให้ความเชื่อถือ หากทำให้ยอมรับความคิดของพรรคฯ ได้แล้ว ก็
 เป็นกลุ่มคนที่ช่วยเผยแพร่ความคิดต่อต้านระบบการเมืองเดิม และสร้างสรรค์ระบบใหม่ได้อย่างมี
 ประสิทธิภาพ ในปี พ.ศ. 2516 พคท. กล่าวอ้างว่ามีชุมชนที่เป็นเขตปลดปล่อยแล้วหลายชุมชนใน

จังหวัดนครพนม กาฬสินธุ์และสกลนคร ปลายปี พ.ศ. 2516 ได้มีการคาดคะเนว่ากองกำลังของ พรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย (กองทัพปลดแอก) ทั้งหมดในภาคอีสาน มีประมาณ 2,400 คน⁶

แนวทางการใช้กำลังเข้าต่อสู้กับฝ่ายรัฐบาล และการปลุกระดมมวลชน ในลักษณะ ดังกล่าว พทท. เรียกว่าแบบ "อาศัยเสียงปืน ปลุกขวัญมวลชน และการโฆษณาชวนเชื่อด้านกว้าง" ซึ่งเป็นวิธีการที่ได้ผลอย่างมาก ทำให้ พทท.สามารถหนีกองกำลังมวลชนในชนบทให้รอดหน้าไปอย่าง กว้างขวาง ในปี 2518 ปรากฏในเอกสารของฝ่ายรัฐบาลว่ามีหมู่บ้านถึง 400 หมู่บ้าน ทั่วทุกภาค ของประเทศไทยที่ตกอยู่ภายใต้การยึดครองของ พทท. โดยเด็ดขาด และอีกหลายร้อยหมู่บ้านที่ พทท.กำลังดำเนินการแผ่ขยายอิทธิพลอย่างได้ผล⁷

หมู่บ้านที่ตกอยู่ภายใต้การยึดครองของ พทท.อย่างเด็ดขาด หรือที่ฝ่ายรัฐบาล เรียกว่า "หมู่บ้านสีแดง" นั้นโดยทั่วไปมีลักษณะทางกายภาพ และประสบการณ์ทางประวัติศาสตร์ที่คล้ายคลึง กันหลายประการ เช่น ขนาดการเอาใจใส่ดูแลจากรัฐบาล หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นเวลานาน ประชาชนประสบปัญหาความทุกข์ยากเดือดร้อนยากจน เนื่องจากผลผลิตการเกษตรมีจำนวนน้อยและ ขายได้ราคาต่ำ ข้าราชการในพื้นที่บางคนประพฤตินับถือชาวบ้านในลักษณะที่ไม่เอื้อต่อความสัมพันธ์ อันดี เช่น ช่มเหลง รุ่งแกคตามอำเภอใจ ประพฤตินับถือในลักษณะเจ้าขุนมูลนาย

ยุทธศาสตร์ในการต่อสู้ของพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย

พรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย (พทท.) ใช้ยุทธศาสตร์ในการทำสงครามปฏิวัติ ความแนวความคิดของ เทมา เจ้อ ดุง เป็นต้นมา โดยพยายามสร้างมวลชนขึ้นในชนบทตามแผน "ป่าล้อมบ้าน บ้านล้อมเมือง"⁸ และนำบทเรียนจากการต่อสู้ของคอมมิวนิสต์ในเวียดนาม ลาว

David Morell and Chai-Anan Samudvanija, Political Conflict in Thailand : Reform, Reaction, Revolution (Cambridge : Oligeschlage Gunn & Hain, 1981), p. 90.

⁷ อาษา เมฆสวรรค์, การปกครองระดับตำบลหมู่บ้าน (กรุงเทพฯ:โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น 2521), หน้า 119.

⁸ โรเบอรัท ทอมสัน, พิชิตการก่อความไม่สงบคอมมิวนิสต์. แปลโดย สมโภชน์ วิไลจิตต์ และสุวิทย์ สุวรรณ (พระนคร : ศรีพหการพิมพ์, 2515), หน้า 23.

และคิวบามาพิจารณา⁹ โดยมีองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ประการ ที่จะเอื้ออำนวยให้พรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทยดำเนินงานสำเร็จก็คือ พรรค แนวร่วมและกองกำลังติดอาวุธ¹⁰

สงครามปฏิวัติของประชาชนตามแนวทัศนะของเหมา เจ๋อ ตุง เป็นส่วนผสมระหว่างการจัดตั้งกองกำลังติดอาวุธและยุทธศาสตร์สงครามกองโจร ทั้งนี้เพราะ เหมา เจ๋อ ตุง เชื่อว่า "อำนาจรัฐเกิดจากปากกระบอกปืน" ซึ่งพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทยได้ยึดถือเป็นแนวทางปฏิบัติ และได้ย้ำในเรื่องนี้นับครั้งไม่ถ้วน เช่น จากแถลงการณ์วันครบรอบ 32 ปี ของการจัดตั้งพรรคที่ประกาศทางวิทยุเสียงประชาชนแห่งประเทศไทยเมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2517 ก็ยืนยันยืนยันว่า "...มีแต่หนทางยึดอำนาจรัฐด้วยกำลังอาวุธโดยใช้ชนบทล้อมเมือง ถือการต่อสู้ด้วยอาวุธในชนบทเป็นรูปการต่อสู้เอก ประสานด้วยรูปการต่อสู้อื่น ๆ เท่านั้น..."¹¹

และในวันครบรอบ 33 ปี ของการก่อตั้งพรรคเมื่อ 1 ธันวาคม 2518 ก็ได้ออกแถลงการณ์ออกมาอีกว่า "...โดยเฉพาะได้นำประชาชนเราลุกขึ้นดำเนินการต่อสู้ด้วยอาวุธอย่างกล้าหาญเด็ดเดี่ยวทำให้ประชาชนเราเข้าใจสังคมนิยมเกี่ยวกับอำนาจรัฐเกี่ยวกับกระบอกปืนและตัดสินใจจับปืนขึ้นสู้ภายใต้การนำของพรรคมากขึ้นทุกที..."¹²

⁹ วีระ ชัยพิมลผลิน, "จุดอ่อนของการดำเนินการป้องกันและปราบปรามคอมมิวนิสต์ในประเทศไทย" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโททางรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2518), หน้า 19.

¹⁰ กองทัพบก 2 กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค 2 "แนวสอนการฝึกไทยอาสาป้องกันชาติ เล่มที่ 1 2523," (อัดสำเนา), หน้า 11.

¹¹ เสนีย์ ปราโมช, บ.ร.ว. สมุดปกขาวประชาชนควรรู้ (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์กรมศาสนา, 2519), หน้า 7.

¹² วุทธิ ชินสาย, บุณยปลูก ส่วนพงษ์, สิทธานนท์ วัชรประเทศ, พคท.วันนี้, หน้า 112.

ดังนั้น เป้าหมายในการทำสงครามปฏิวัติจึงมิได้อยู่แต่เพียงรัฐบาลและกองกำลังต่าง ๆ ของรัฐบาลเท่านั้น ทั้งนี้เนื่องจาก เหม่า เจ๋อ ดุง เห็นว่าการทำสงครามต้องใช้เวลาอันนานและขยายการต่อสู้ด้วยกำลังอาวุธให้กระจายไปทั่วประเทศให้กลายเป็นสงครามประชาชน โดยมุ่งเน้นหนักอยู่ที่กำลังชาวนาในชนบท¹³ พรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย จึงได้กำหนดยุทธศาสตร์ไว้ 3 ขั้นตอน ดังนี้คือ¹⁴ ขั้นรับ ขั้นยันและขั้นรุก

ขั้นที่ 1 ขั้นรับ ในระยะนี้กองกำลังของพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทยยังคงน้อยกว่ารัฐบาลมากไม่ว่าจะเป็นด้านกำลังคน อาวุธและทรัพยากร การดำเนินงานจึงมุ่งหนักทางด้านกำลัการปลุกระดมขยายมวลชนและสร้างพรรคให้เข้มแข็งด้วยวิธี "แสงจุดร่วมสว่างจุดต่าง" ประนีประนอมผลประโยชน์กันเป็นหลัก มีเป้าหมายของการปฏิวัติงานอยู่ที่ชาวนา กรรมกร นิสิตนักศึกษา พนักงานและข้าราชการชั้นผู้น้อย นอกจากนี้พรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทยยังเร่งสร้างกำลังคน เขตจรยุทธ จุดที่มั่นและฐานที่มั่นให้เข้มแข็งอีกด้วย¹⁵ โดยพยายามหลีกเลี่ยงไม่ปะทะกับกำลังของเจ้าหน้าที่รัฐบาล

¹³ รัศมี ศรวิระพงษ์. "อิทธิพลทางอุดมการณ์ของพรรคคอมมิวนิสต์จีนต่อพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย". หน้า 43.

¹⁴ เรื่องเดียวกัน, หน้า 47-48. นิคม บัญญัติ. "ทัศนคติต่อการก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ การศึกษา เปรียบเทียบเจ้าหน้าที่ตำรวจกับเจ้าหน้าที่พัฒนากรภายในจังหวัดเพชรบูรณ์". หน้า 56-57, วฤทธิ ชินสาย และคณะ. พคท.วันนี้. หน้า 105-107.

¹⁵ เขตจรยุทธ หมายถึง เขตที่หน่วยติดอาวุธของคอมมิวนิสต์ใช้เป็นที่หลบซ่อนเคลื่อนไหวไปมา ในเขตนี้คอมมิวนิสต์จะต่อสู้ด้วยอาวุธกับเจ้าหน้าที่ที่ก่อเมื่อพิจารณาแล้วว่ามีฝ่ายคนต้องชนะเท่านั้น

จุดที่มั่น หมายถึง จุดซึ่งมักจะเป็นพื้นที่แคบ ๆ ที่มีความสำคัญทางการเมือง การทหารต่อคอมมิวนิสต์มากเป็นพิเศษ กำลังทหารของคอมมิวนิสต์มากพอสมควร จึงมักจะไม่ยอมละทิ้งจุดที่มั่นให้เจ้าหน้าที่ยึดครองง่าย ๆ

ฐานที่มั่น หมายถึง จุดที่มั่นที่ขยายตัวกว้างใหญ่ไพศาล มีกำลังคน อาวุธเสบียงอาหารและอื่น ๆ มาก ในเขตนี้คอมมิวนิสต์จะพยายามรักษาพื้นที่อย่างจริงจัง

ขั้นที่ 2 ขั้นขั้น เป็นขั้นที่พรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทยสามารถขยายมวลชนจัดตั้ง กองกำลังติดอาวุธได้กว้างขวางขึ้น ก็จะเริ่มดำเนินการมือนำลาระบอบการปกครองและ เศรษฐกิจที่เป็นอยู่ จะไม่หลีกเลี่ยงการปะทะกับกองกำลังของเจ้าหน้าที่รัฐบาล ลอบข่มขู่เมื่อ มีโอกาสได้เปรียบ ลอบก่อวินาศกรรมข่มขู่เอาชีวิตบุคคลสำคัญ ส่วนงานขยายมวลชน การสร้าง พรรค กำลังคน ตลอดจนเขตขจรยุทธ จุดที่มั่น และฐานที่มั่นก็ยังคงดำเนินต่อไป เช่นกัน

ขั้นที่ 3 ขั้นรุกหรือขั้นทำสงครามแตกหัก เป็นขั้นที่กองกำลังของพรรคคอมมิวนิสต์แห่ง ประเทศไทยมีความกล้าแข็งและขีดความสามารถทางทหารไม่เป็นรองกำลังของฝ่ายรัฐบาล เริ่ม เข้าสู่การทำสงครามในรูปแบบ (Conventional Warfare) เข้ายึดอำนาจรัฐด้วยอาวุธเพื่อให้ได้ชัยชนะอย่างเด็ดขาด

จากข้อพิจารณาข้างต้นต่าง ๆ มีผู้วิเคราะห์ว่า พรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทยได้ก้าว เข้าสู่ยุทธศาสตร์ขั้นขั้นแล้ว ¹⁶

การเคลื่อนไหวของกลุ่มหลังต่าง ๆ

ควบคู่ไปกับปัญหา พคท. ได้แก่ ปัญหาการเคลื่อนไหวทางการเมืองของนิสิตนักศึกษา กรรมกร ชาวนาตลอดจนกลุ่มหลังต่าง ๆ เมื่อวันที่ 14 ตุลาคม 2516 เหตุการณ์ดังกล่าวมีผลสะท้อน ต่อความมั่นคงของชาติเป็นอย่างมาก ทั้งนี้เนื่องจากการเคลื่อนไหวทางการเมืองระหว่างหลัง 14 ตุลาคม 2516-6 ตุลาคม 2519 ได้ทำให้นายทหารส่วนใหญ่มีความรู้สึกว่ายานเมืองกำลังตก อยู่ในสภาพอนาธิปไตย ไร้การควบคุม มีแต่ความวุ่นวายสับสน สำหรับนายทหารที่ทำหน้าที่สาย เสนาธิการซึ่งเกี่ยวข้องกับการต่อสู้ทางการเมืองกับ พคท. ได้ประเมินสถานการณ์ว่า สถานการณ์ ดังกล่าวเป็นประโยชน์ต่อการขยายงานการเมืองของ พคท. โดยตรง การเคลื่อนไหวทางการเมือง ก่อนและหลัง 14 ตุลาคม 2516 ที่มีประสิทธิภาพได้รับการชื่นชมจากศูนย์กลางนิสิตนักศึกษาแห่ง ประเทศไทย ซึ่งขยายแนวร่วมไปยังกลุ่มผู้ใช้แรงงานในเมืองและชาวไร่ชาวนาในชนบทห่างไกล ได้เป็นไปอย่างรวดเร็วโดยที่เจ้าหน้าที่ไม่อาจเข้าไปแทรกแซงในขบวนการเคลื่อนไหวเหล่านั้นได้ เลย กลไกอำนาจของรัฐได้ถูกทำลายอยู่ตลอดเวลา และตกเป็นฝ่ายรับการรุกทั้งในด้านการ และการ ในด้านการปฏิบัติงานของกระแสนักหน้าในรูปแบบต่าง ๆ

¹⁶ วฤทธิ และคณะ. พคท. วนปี หน้า 107.

จากการเริ่มต้นด้วยการ เชิดชูอุดมการณ์ประชาธิปไตยแบบ เสรีนิยม ในการคัดค้านนโยบาย และพฤติกรรมของผู้นำทางการเมือง ในระบอบอำนาจนิยม กลุ่มหลังส่วนหนึ่งของนิสิตนักศึกษาที่เอา การเอางานมากที่สุด ไล่หนีไปนิยมอุดมการณ์สังคมนิยมแบบมาร์กซ์-เลนิน และความคิด เห็นของ เหม่า เจ๋อ ตุง อย่างเปิดเผย ¹⁷

อาจกล่าวได้ว่า ภายหลังจาก 14 ตุลาคม 2516 เป็นต้นมา จนถึง 6 ตุลาคม 2519 อุดมการณ์ประชาธิปไตยได้ตกเป็นฝ่ายรับการรุกของอุดมการณ์สังคมนิยมคอมมิวนิสต์อยู่ตลอดเวลา และ ไล่ก่อนกำลังทุกขณะ เพราะกลุ่มสังคมนิยมได้ก้าวไปไกลถึงการยึดมั่นในอุดมการณ์ เช่น สังคมนิยมคอมมิวนิสต์

ภายหลังจากเหตุการณ์ 6 ตุลาคม 2519 บัญชาชน นิสิตนักศึกษา ผู้นำทุกระดับ ผู้นำชาวนา ได้เข้าร่วมการต่อสู้ของ พคท. มาก เป็นประวัติศาสตร์ พคท. สามารถขยายแนวร่วมได้อย่างกว้างขวาง การจัดตั้งรัฐบาลที่มีแนวนโยบายชาวจัดและต่อต้านการสถาปนาระบบการปกครองแบบประชาธิปไตย เช่น สมัย นายธานินทร์ กรัยวิเชียร เป็นนายกรัฐมนตรี ยิ่งเอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงานของ พคท. มากขึ้น

คณะทหารเองก็มีส่วนที่ทำให้การปฏิบัติงานของ พคท.แผ่ขยายได้อย่างเร็ว เพราะโดย ส่วนรวมคณะทหาร เป็นกลุ่มบุคคลที่สนับสนุนระบอบอำนาจนิยม และทำลายประชาธิปไตยด้วยการ แทรกแซงทางการเมืองด้วยการทำปฏิวัติรัฐประหารเป็นระยะ เรื่อยมา ในฐานะที่ทหารมีภารกิจหลัก ในการต่อสู้ปราบปราม พคท. จึงตกอยู่ในสภาพลำบาก กลับทำให้สถานการณ์ทางการเมืองด้านการสักระกั้น อธิปไตยของ พคท. เลวร้ายลงไปอีก

¹⁷ ดูรายละเอียด

ชัยอนันต์ สมุทวณิช. ประชาธิปไตยสังคมนิยมคอมมิวนิสต์กับการเมือง (กรุงเทพฯ : บรรณกิจ, 2523), หน้า 232-301.

ในระหว่างปี 2520 - 2521 การปฏิบัติการของ พคท. อยู่ในระดับขั้นสูงสุด สามารถขยายการปฏิบัติการได้ถึง 52 จังหวัด ในจำนวน 72 จังหวัด ทั่วประเทศ มีการต่อสู้ด้วยกำลังอาวุธในเขตพื้นที่ 40 จังหวัด ส่วนที่เหลืออีก 12 จังหวัด มีลักษณะการเคลื่อนไหวทางการเมือง¹⁸

แนวความคิดของทางราชการในการป้องกันและปราบปราม

รัฐบาลเองก็ตระหนักถึงภัยอันเกิดจากการคุกคามของฝ่ายคอมมิวนิสต์ จึงได้กำหนดนโยบายในการเสริมสร้างขีดความสามารถในการป้องกันภัยเหล่านี้ เพื่อความมั่นคงของประเทศ สำหรับแนวทางดั้งเดิมในการแก้ปัญหา นี้ จากการที่พรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย ใช้ความรุนแรงทางค้ำกำลังอาวุธต่อฝ่ายรัฐบาล โดยเริ่มใช้กำลังอาวุธในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือต่อสู้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจเมื่อวันที่ 7 สิงหาคม 2508¹⁹ นับแต่นั้นมารัฐบาลได้ใช้มาตรการทางทหารเพื่อจัดการคุกคามของกองกำลังติดอาวุธของพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย โดยใช้กำลังทหารเข้าปราบปรามตลอดเวลา ตามสถิติของกองทัพบกในปี 2519 ได้ใช้กำลังเข้าปราบปราม 18,859 คน ปี 2520 ใช้กำลังเข้าปราบปราม 18,526 คน เมื่อเปรียบเทียบกับกำลังของฝ่ายคอมมิวนิสต์จึงมีจำนวนมากว่ากันเป็นครั้งเท่าตัว²⁰ กำลังดังกล่าวยังไม่รวมกำลังทางอากาศ กองทัพอากาศ กำลังตำรวจตระเวนชายแดน และสมาชิก อส. ฝ่ายรัฐบาลได้ใช้กำลังเข้าปราบปรามเป็นจำนวนมาก เมื่อพิจารณาถึงการใช้กำลังดังกล่าว รัฐบาลน่าจะได้เปรียบในการปราบปราม แต่การแก้ปัญหาโดยการ ใช้กำลังหรือโดยการ ใช้การทหารนั้น ไม่ใช่การแก้ปัญหาที่ถูกต้อง เพราะฝ่ายคอมมิวนิสต์มีการดำเนินการต่อสู้ทั้งทางการทหาร และการ เมืองควบคู่ไปพร้อม ๆ การใช้กำลังอาวุธเข้าปราบปรามอย่างเดียว ทำให้สถานการณ์ยังคงดำเนินต่อไปในทางลบและมีแนวโน้มลดลงในทางคิดลบมากขึ้นทุกที

¹⁸ กนก วงษ์ตระหง่าน, "ยุทธศาสตร์ของพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย ความเปลี่ยนแปลงและความต่อเนื่อง," เอเชียปริทัศน์ 4,3 (กรกฎาคม-กันยายน 2526), หน้า 138-139

¹⁹ ประสิทธิ์ ไชยทองพันธ์, สงครามคอมมิวนิสต์ (กรุงเทพฯ : บริษัทสยามบรูว์แอนด์ จำกัด), หน้า 305.

²⁰ เสริม ณ นคร, พลเอก, คำบรรยายเรื่องกองทัพบก, โรงเรียนเสธ ทบ, กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ 12 มกราคม 2520.

การป้องกันและปราบปรามคอมมิวนิสต์เป็นความรับผิดชอบที่สำคัญของรัฐบาล เพราะการคุกคามของฝ่ายคอมมิวนิสต์ เป็นภัยต่อความมั่นคงอย่างที่สุดของประเทศ²¹ ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ 110/2512 ลงวันที่ 30 พฤษภาคม 2512 กำหนดให้มีการจัดตั้งกองอำนวยการป้องกันและปราบปรามคอมมิวนิสต์ (กอ.ปค.) มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงในการปราบปรามคอมมิวนิสต์ภายใต้ พ.ร.บ. ป้องกันการกระทำอันเป็นคอมมิวนิสต์ โดยระดมกำลังพล เรือรบ ตำรวจทหาร (พคท.) เป็นเครื่องมือในการแก้ปัญหา เพื่อให้ กอ.ปค. เป็นหน่วยงานประจำและต่อเนื่องในการกำหนดนโยบายการปฏิบัติทางด้านยุทธการและการพัฒนา ประสานการปฏิบัติการใช้หน่วยงานและตัวแทนของรัฐบาล ควบคุมการประสานงานในระดับกระทรวง ทบวง กรมต่าง ๆ ต่อมา กอ.ปค. ได้ เปลี่ยนชื่อ เป็นกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน (กอ.รมน.) ได้มีการวางนโยบายกำหนดแผนยุทธการที่ 0910, 110, 112 ซึ่งมีความมุ่งหมาย 3 ประการ คือ สร้างความปลอดภัยถาวรขึ้นในหมู่บ้านให้ประชาชนในหมู่บ้านร่วมมือกันพัฒนาและยกฐานะการครองชีพให้สูงขึ้น สร้างความรู้สึกให้ประชาชนรักหมู่บ้านของตน เพื่อป้องกันมิให้ ผกค. รุกรานได้ การแก้ปัญหาความมั่นคงโดยใช้กำลัง เข้าปราบปรามอย่างเด็ดขาด พิสูจน์แล้วว่าไม่ประสบผลสำเร็จแต่อย่างใด เพราะเป็นการทำลายตัวบุคคลเท่านั้น หากได้ทำลายปัจจัยพื้นฐานของปัญหาหรือแก้ปัญหาพื้นฐานไม่ ตรงกันข้ามการทำลายตัวบุคคลกลับ เป็นผลให้ปริมาณของผู้ออกการร้ายและแนวร่วม เพิ่มขึ้น เป็นเงาตามตัว การแก้ปัญหาที่แท้จริงจะต้องใช้การดำเนินการทาง เศรษฐกิจและสังคมควบคู่ไปกับการปราบปรามจึงจะได้ผล อาจกล่าวได้ว่าในพื้นที่ใดประชาชนมีการกินดีอยู่ดี มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน พื้นที่นั้นจะเป็นพื้นที่ที่ปราศจากภัยคุกคามหรือ เป็นพื้นที่ที่ช่วยต่อการแทรกซึมบ่อนทำลาย

จากแนวความคิดในการปราบปรามคอมมิวนิสต์ของรัฐบาลหลายยุคหลายสมัย เป็นแนวความคิดที่แก้ปัญหาไม่ตรงจุด ทำให้ต้องสูญเสียการสนับสนุนจากประชาชนในชนบทยากจนหลายหมู่บ้าน และสูญเสียชีวิตข้าราชการ ประชาชน เป็นจำนวนมาก ทางราชการจึงได้นำประสบการณ์ที่ผ่านมา

²¹ คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ 66/2523 เรื่องนโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะคอมมิวนิสต์ (23 เมษายน 2523).

ศึกษาถึงจุดอ่อนและหาทางปรับปรุงแก้ไขกำหนดแนวทางการต่อสู้ใหม่ โดยมุ่งทำลายโครงสร้างทางการเมืองของ พคท. ในหมู่บ้านชนบท เป็นอันดับแรก ออกเป็นคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ 66/2523 ไขมาตรการทั้งทางการเมือง การทหาร เศรษฐกิจและสังคม ควบคุมกันไปพร้อมทั้งกำหนดให้ทุกส่วนราชการถือการต่อสู้เพื่อเอาชนะคอมมิวนิสต์ เป็นภาระกิจที่มีความสำคัญต่อความมั่นคงของชาติ ทุกหน่วยงานต้องกำหนดโครงการและปฏิบัติให้บรรลุวัตถุประสงค์แห่งนโยบาย²² ร่วมมือกับรัฐบาลและในขณะเดียวกันก็เปิดโอกาสให้ผู้ที่หลงผิดกลับ เข้ามอบตัว และถือปฏิบัติอย่าง เพื่อร่วมชาติที่ดี²³

ในปี 2524 ภายหลังจากประชุมสมัชชาพรรคฯ ครั้งที่ 4 ได้มีสมาชิก พคท. ออกมามอบตัวกับฝ่ายรัฐบาล เป็นจำนวนมาก ส่งผลให้อิทธิพลของ พคท. ในพื้นที่ต่าง ๆ เกือบทุกภูมิภาค ลดลงอย่างมาก ปรากฏการณ์ดังกล่าวมีผู้วิเคราะห์ไว้พอสรุปได้ว่าเกิดจากสาเหตุสำคัญ 3 ประการ คือ

สาเหตุประการที่หนึ่งเกิดจากปัจจัยภายนอก ได้แก่ สถานการณ์ที่เวียดนาม เข้ายุทธการกับพม่าในปี พ.ศ. 2521 ทำให้ พคท. ต้องถอนที่มั่นจากเวียดนามและลาว ยังผลให้ พคท. ต้องอพยพโรงเรียนฝึกฝนปฏิบัติงาน โรงพยาบาล แหล่งเสบียง ยุทโธปกรณ์ และค่ายพักพิงในพื้นที่เหล่านั้นด้วย ประกอบกับ เส้นทาง การสนับสนุนจากจีนโดยผ่านลาวต้องถูกตัดขาดลงด้วยเช่นกัน²⁴

สาเหตุสำคัญประการที่สองที่ให้ พคท. ลดบทบาทและอิทธิพลคือ การที่ปัญหาชนก้าวหน้าและอดีตนักศึกษาที่สืบทอดไปอยู่กับ พคท. ในป่าหลังการรัฐประหารนองเลือด 6 ตุลาคม 2519 เกิดความขัดแย้งกับผู้นำ พคท. ในด้านความเชื่อในแนวทางการต่อสู้ โดยนักศึกษามัธยมศึกษา ไค้กล่าวหาผู้นำ พคท. ว่าเดินตามแนวทางของจีนอย่างไม่ลืมหูลืมตา²⁵

²² เรื่องเดียวกัน, ข้อ 5.1.

²³ เรื่องเดียวกัน, ข้อ 4.7.

²⁴ กนก วงษ์ตระหง่าน, อ้างแล้ว หน้า 139.

²⁵ รายละเอียดความขัดแย้งระหว่างผู้ร่วมทบทวนการคอมมิวนิสต์กับพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย ศึกษาได้จาก ธิดา ถาวรเศรษฐี และ เทววง โดจิจราการ, ป่าแตก (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มติชน, 2528), หน้า 140-160.

สาเหตุประการที่สามคือ การประกาศใช้คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ 66/2523 ซึ่งเน้นการลดเงื่อนไขสังคมและเปิดโอกาสให้ฝ่ายคอมมิวนิสต์ ออกมาร่วมต่อสู้ทางการเมืองในระบบด้วยแนวทางสันติ

หลังจากนักศึกษาปัญญาชนและสมาชิก พคท.จำนวนมากได้ออกจากป่ามาอมตัวกับฝ่ายรัฐบาล หลายหมู่บ้านของจังหวัดต่าง ๆ ในภาคอีสาน ที่เคยเป็นเขตอิทธิพลของ พคท.ในอดีต ก็ไม่มีเหตุการณ์รุนแรง การโฆษณาชวนเชื่อของ พคท.ลดลงจนเกือบไม่เหลือ การลดอิทธิพลของ พคท.ในพื้นที่ต่าง ๆ เช่นนี้เกิดขึ้นอย่างกว้างขวางและรวดเร็ว จนถึงปัจจุบันจำนวนกองกำลังติดอาวุธของพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย ในทั่วประเทศลดจากรจำนวนสูงสุดเมื่อปี 2523 ประมาณ 11,450 คน คงเหลือประมาณ 465-575 คน ²⁶

แนวความคิดในการจัดตั้งโครงการหน่วยสันตินิยม

จากการที่ พคท.กำลังตกอยู่ในฐานะที่เสียเปรียบ โดยเฉพาะการสูญเสียความริเริ่มในการปฏิบัติ และศักยภาพทางการทหารอันเป็นลักษณะเบื้องต้นที่สำคัญในสงครามปฏิวัติ สืบเนื่องจากความผิดพลาดทางยุทธวิธีของ พคท.ที่ผ่านมาในอดีต ซึ่งนอกจากพื้นฐานความผิดพลาดในการขึ้นำทางยุทธศาสตร์แล้ว ที่สำคัญประการหนึ่งก็คือ ลักษณะการปฏิบัติที่ค่อนข้างขาดความยืดหยุ่น พลิกแพลง ไม่ว่าสถานการณ์จะผันแปรไปอย่างไร และฝ่ายรัฐบาลจะเปลี่ยนแปลงยุทธวิธีไปเช่นไร พคท.ก็ยังยกการต่อสู้ด้วยอาวุธเป็นรูปแบบหลัก และละเลยการต่อสู้ในรูปแบบอื่น ๆ ทำให้สงครามจรยุทธในชนบทที่ผ่านมา ขาดลักษณะมวลชนมิได้ประสานกับการเคลื่อนไหวของมวลชน กลายเป็นการปะทะกันทางทหารล้วน ๆ ในบางพื้นที่มีลักษณะเป็นสงครามบ่อนค้าย มีการแบ่งเขตบางเขตแล้วกำลังอาวุธที่เล็กและอ่อนแอของ พคท.จึงไม่สามารถทะลวงแนวปิดล้อมของฝ่ายรัฐบาลออกมาได้ และติดอยู่บนภูเขาดังกล่าวถึงสิบกว่าปี ถึงแม้จะรักษากำลังและพื้นที่ไว้ได้ แต่ก็ไม่สามารถขยายกำลังและก้าวไปสู่ชัยชนะในที่สุดได้ ความพยายามในการสร้างกองกำลังและดึงคนเข้าป่าก่อให้เกิดข้อเสียหาย

²⁶ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน, อ้างแล้ว หน้า 20.

ด้านหนึ่งขาดการเคลื่อนไหวมวลชน ขาดแกนนำที่มีประสิทธิภาพ อีกด้านหนึ่งกองกำลังใหญ่โตเกินความจำเป็นของสถานการณ์ กลับสร้างภาระให้แก่ พคท. ทำให้ขาดสิ่งอุปกรณ์ที่จำเป็น จึงทำให้ต้องส่งกำลังพลออกจากป่า และส่งผลสะท้อนถึงขวัญกำลังใจ และเกียรติภูมิของ พคท. เป็นอย่างมาก

ในสภาวะปัจจุบันแม้ว่าฝ่ายรัฐบาลจะประกาศชัยชนะว่า สามารถยุติสถานการณ์สงครามปฏิวัติของ พคท. ลงได้แล้วก็ตาม แต่ก็ยังเป็นที่ยังใจกันโดยทั่วไปว่า พคท. จะหันมาต่อสู้อย่างสันติในเมือง อันจะนำไปสู่การลุกขึ้นสู้ด้วยอาวุธ (Armed uprising) เช่นเดียวกับพรรคคอมมิวนิสต์รัสเซีย เคยปฏิบัติเมื่อ 1917 หรือ พคท. ได้ปรับยุทธศาสตร์ใหม่หรือไม่ ซึ่งในส่วนของทหารที่ทำงานด้านการเมืองในการต่อสู้กับ พคท. และมีความใกล้ชิดกับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวทางการเมืองและทางกำลังอาวุธของ พคท. เช่น พลโท ชวลิต ยงใจยุทธ ได้ให้ทรรศนะว่า หาก พคท. ปรับยุทธศาสตร์ใหม่ก็น่าจะเป็นยุทธศาสตร์แบบ 2 แนว 3 เขต²⁷ ได้แก่ การเคลื่อนไหวในแนวทางประชาธิปไตยโดยการต่อสู้ด้วยอาวุธ และให้ความสำคัญกับเขตยุทธศาสตร์ ป่าเขาที่ราบ และ เมือง โดยถือว่าเขตที่ราบเป็นเขตที่สำคัญที่สุด เพราะเป็นที่อยู่ของประชาชนส่วนใหญ่ในชนบท เป็นแหล่งกำลังทางการเมืองและกำลังอาวุธ เป็นเขตเชื่อมต่อระหว่างเขตเมืองและป่าเขา การเคลื่อนไหวของกองกำลังจะประสานกับการเคลื่อนไหวของมวลชน การจรรยาธรรมในเขตที่ราบจะไม่สร้างฐานปฏิบัติการ มีแต่อาศัยมวลชนเป็นเกาะกำบัง

การเคลื่อนไหวในแนวทางประชาธิปไตย ชนชั้นนั้นหมายถึง การต่อสู้เรียกร้องเพื่อสิทธิ ผลประโยชน์และความเป็นธรรมของประชาชน ทั้งทางเศรษฐกิจและวัฒนธรรมโดยอาศัยเงื่อนไขที่มีเสรีภาพทางการเมืองในระยะประชาธิปไตย ซึ่งการเคลื่อนไหวดังกล่าวจะมีลักษณะเปิดเผยถูกกฎหมาย หรือกึ่งถูกกฎหมาย และบางครั้งถึงจะไม่ถูกกฎหมาย แต่เป็นการเคลื่อนไหว

²⁷ ชวลิต ยงใจยุทธ, พลโท, การประเมินผลการรุกทางยุทธศาสตร์และแผนงานต่อสู้เพื่อเอาชนะคอมมิวนิสต์ ทอประชุม รร. จปร. ตุลาคม 2524.

ที่ขอมธรรม ได้รับความเห็นอกเห็นใจ สนับสนุนและเข้าร่วมจากประชาชนในการดำเนินการใช้
รูปการจัดตั้งที่เปิดเผยและกึ่งถูกกฎหมาย ซึ่งเป็นองค์การที่ยอมรับ เช่น สหพันธ์ชาวนา ชาวไร่
เป็นต้น การปฏิบัติอีกแนวทางหนึ่งได้แก่ แนวทางการต่อสู้ในชนบท ซึ่ง พคท.ยังเห็นว่ามีควม
จำเป็น โดยกำหนดบทบาทภาระหน้าที่ในการต่อสู้ด้วยอาวุธในชนบทให้มีรูปแบบเป็นการพิทักษ์
การเคลื่อนไหวในแนวทางประชาธิปไตยโดยดั่งกล่าวมาแล้ว และให้เป็นหลักประกันมวลชนที่ลุกขึ้นสู้
หากฝ่ายรัฐบาลคอบได้ด้วยวิธีรุนแรง เพื่อรักษาชีวิตและจิตใจการต่อสู้ของมวลชนไว้ ถึงแม้ใน
ทางยุทธศาสตร์การต่อสู้ด้วยอาวุธ จะมีบทบาทสำคัญที่ชี้ขาดการแพ้ชนะของการปฏิวัติ แต่ใน
สถานการณ์ปัจจุบันกระแสปฏิวัติและกระแสการเคลื่อนไหวของประชาชนยังอยู่ในระดับต่ำ หาก
แนวรบในเมือง และการเคลื่อนไหวต่อสู้ในรูปแบบอื่น ๆ ไม่ได้ขยายตัวและยกระดับสูงขึ้นแล้ว
การต่อสู้ด้วยอาวุธในชนบทที่ผ่านมาก็จะโคดเคี้ยวและประสมควมยากลำบากอย่างมหาศาลและ
มีโอกาสที่จะถูกทำลายลงได้ การต่อสู้ด้วยอาวุธในชนบทจึงต้องลดบทบาทและลดควมรุนแรงลง
จำเป็นต้องหลีกเลี่ยงและลดการปฏิบัติทางทหารที่จำเป็น แต่มิได้หมายความว่า จะยกเลิกหรือละทิ้ง
การต่อสู้ด้วยอาวุธในชนบท เพียงแต่ในทางยุทธวิธีปัจจุบันจะถือเป็นแนวทางการต่อสู้ที่เป็นรอง
เท่านั้น ³

การขยายกองกำลังติดอาวุธจะขึ้นอยู่กับ การขยายตัวของ การเคลื่อนไหวต่อสู้ในแนว
ประชาธิปไตยในชนบท ประชาชนเมื่อผ่านการต่อสู้ทางเศรษฐกิจ การเมืองแล้วมีบทเรียนด้วย
ด้วยตนเอง และจะเข้าร่วมในกองกำลังติดอาวุธอย่างมีจิตสำนึกยิ่ง การขยายตัวของ การ
เคลื่อนไหวในแนวทางประชาธิปไตยขยายตัวออกไปได้เพียงใด กองกำลังติดอาวุธก็มีเงื่อนไข
ที่จะขยายตัวไปได้กว้างขวางยิ่งขึ้นเท่านั้น การขยายตัวของกองกำลังติดอาวุธของ พคท. ใน
อนาคต จึงต้องอยู่บนพื้นฐานของการขยายตัวในการเคลื่อนไหวแนวทางประชาธิปไตยในชนบท

พลโทชวลิต ยงใจยุทธ ได้ให้ข้อสรุปถึงบทบาทของทหารต่อความมั่นคงของชาติว่า ²⁸

²⁸ชวลิต ยงใจยุทธ, พลโท, "บทบาทของทหารต่อความมั่นคงทางการเมือง"
จิตวิทยาความมั่นคง, ตุลาคม 2525.

ที่ผ่านมากองทัพอากาศไปใช้ เป็น เครื่องมือ ในการจรรโลงระบอบ เผด็จการหรือระบอบประชาธิปไตย
 ที่ไม่สมบูรณ์ เป็น เจื่อนไขให้ พคท.สามารถนำไปขยายผลทางการเมืองและการต่อสู้ด้วยกำลังอาวุธ
 อย่างได้ผล ในปัจจุบัน พคท.ได้เสนอแนวทางการปฏิวัติประชาธิปไตย แล้วแปร เปลี่ยนระบอบ
 ประชาธิปไตยเป็นระบอบ เผด็จการประชาธิปไตยชนชั้นกรรมาชีพภายใต้การนำของ พคท. ตาม
 ยุทธศาสตร์ทางการเมืองที่พรรคได้กำหนดไว้อย่างเป็นขั้นตอน แต่กองทัพกลับขาดยุทธศาสตร์ทาง
 การเมืองที่ชัดเจน เมื่อรัฐบาลได้ตระหนักถึงภัยอันตรายจากการปกครองในระบอบ เผด็จการอำนาจ
 นิยมว่า เป็นภัยต่อความมั่นคงของชาติและได้ประกาศนโยบายที่ 66/2523 ต่อสู้เพื่อเอาชนะ
 คอมมิวนิสต์ นโยบายดังกล่าวมี เพียงเพื่อแก้ปัญหาคอมมิวนิสต์เท่านั้น แต่เป็นนโยบายที่ใช้ต่อสู้
 กับปัญหาทั้งปวงของชาติ ไม่ว่าจะเป็นการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้จำเป็น
 ที่จะต้องแก้ไขด้วยวิถีทางในระบอบประชาธิปไตย และหลังจากที่ได้ประกาศนโยบายที่ 66/2523
 ได้ประมาณปีเศษ กองทัพก็สามารถทำลายกองทัพปลดแอกของ พคท.ลงได้ สถานการณ์ของ พคท.
 จึงเปลี่ยนจากสถานการณ์สงคราม เป็นสถานการณ์ก่อการร้าย ซึ่งในการที่จะเอาชนะคอมมิวนิสต์ให้
 ได้เด็ดขาดในขั้นต่อไปนั้น จะต้องทำลายสิ่งสำคัญที่เหลืออีกสองสิ่งคือ พรรคและแนวร่วม การ
 ทำลายพรรควิธีการคือ การเปลี่ยนแนวทางการต่อสู้ด้วยอาวุธของ พคท. ให้มาต่อสู้ในแนวทางสันติ
 ซึ่งหมายถึงการต่อสู้ตามวิถีทางประชาธิปไตยหรือวิถีทางกฎหมายหรือแบบ เปิดเผย ซึ่งการต่อสู้ใน
 แบบสันตินี้ ไม่เคยมีพรรคคอมมิวนิสต์ใดจะได้อำนาจรัฐเลย เพราะขัดกับสังคมนิยมพื้นฐานของการ
 ปฏิวัติของคอมมิวนิสต์ที่บัญญัติว่า การปฏิวัติจะสำเร็จได้ต้องใช้กำลังอาวุธเท่านั้น ส่วนการทำลาย
 แนวร่วมวิธีการคือ จะต้องเป็นฝ่ายรุกทางการเมืองโดยต่อเนื่องด้วยการประกาศและปฏิบัตินโยบาย
 ประชาธิปไตยที่แท้จริงด้วยการทำให้ประชาชนรู้สึกได้ว่า แผ่นดินนี้เป็นของคนที่จะต้องหวงแหนปกป้อง
 รักษา คนมีสิทธิในการเป็นเจ้าของ ปกครองและได้รับประโยชน์ ซึ่งสิ่งนั้นก็คือ หลัทธิประชาธิปไตยเป็น
 ของปวงชน"

ด้วยเหตุนี้โครงการหน่วยสันตินิยมจึงถูกกำหนดให้มีหน้าที่ เฉพาะ ในการปฏิบัติการต่อสู้
 ทางการเมืองในพื้นที่ราบ เพื่อเอาชนะขบวนการแนวร่วมของ พคท.ในระดับท้องถิ่นและระดับหมู่บ้าน
 ที่มีการเคลื่อนไหวของ ผกค. ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากแกนบ้านและแนวร่วม ผู้มีอิทธิพลในท้องถิ่น
 ที่มีผลประโยชน์ร่วมกันกับ ผกค. การปฏิบัติงานของหน่วยสันตินิยม มุ่งที่จะขจัดเงื่อนไขที่ไม่เป็นธรรม

ต่าง ๆ ในท้องถิ่นหรือเงื่อนไขสงคราม การทำลายโครงสร้างทางการเมืองของ พคท. ด้วยการให้การศึกษาอบรมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตย พัฒนาช่วยเหลือประชาชนและสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าหน้าที่ของรัฐกับประชาชน และระหว่างประชาชนกับประชาชนด้วยกันเอง

จึงเห็นได้ว่า โครงการหน่วยสันติमितเป็นโครงการที่จัดตั้งขึ้นโดยมีเป้าหมายเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของชาติ โดยมีวิธีดำเนินการ 3 ประการคือ หนึ่ง จัดเงื่อนไขต่าง ๆ ในท้องถิ่น สองให้การเรียนรู้ทางการเมืองกับประชาชน ระดมพลเข้าสู่ระบบการเมืองในระบบประชาธิปไตย ให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมือง เพื่อเสริมสร้างความชอบธรรมและสนับสนุนระบอบการเมือง สาม เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าหน้าที่ของรัฐกับประชาชน

การจัดตั้ง โครงสร้างและการดำเนินงานของหน่วยสันติमित

หน่วยสันติमितได้เริ่มจัดตั้งมาตั้งแต่ปี 2526 นับเวลาจนถึงปัจจุบันหน่วยสันติमितได้ปฏิบัติงานมาแล้วเป็นเวลา 4 ปี สำหรับขั้นตอนในการจัดตั้งมีดังนี้²⁹

ปี 2526 จัดตั้งหน่วยสันติमित จำนวน 85 หน่วย ในพื้นที่ พคท. (พลเรือน คำรวจ ทหาร) ซึ่งมีอยู่ทั้งสิ้น 16 พคท. (ทก.1 3 พคท., ทก.2 5 พคท., ทก.3 5 พคท. และ ทก.4 3 พคท.)³⁰

ปี 2527 จัดตั้งหน่วยสันติमित จำนวน 128 หน่วย ในพื้นที่ พคท. และ กอ.รมน. จว. (ทดแทนหน่วยสันติमितของ พคท. ที่ยุบเลิกหมดภาวะกิจ) พัน.พรท. (กองพันพิการพิเศษ). ชค. (ชุดควบคุม). ศปศ. (ศูนย์ปฏิบัติการพิเศษ). ฉก.อส.ทพ. (หน่วยเฉพาะกิจอาสาสมัคร

²⁹บันทึกการประชุมลับ เรื่อง การจัดตั้งหน่วยสันติमित ปี 2531 เมื่อวันที่ 21 สิงหาคม 2530 ณ ห้องประชุมศูนย์ปฏิบัติการกองทัพบก

³⁰บันทึกลับมาก ที่ กท.0345 (305)/2789 ลงวันที่ 30 กรกฎาคม 2525, อ้างแล้ว.

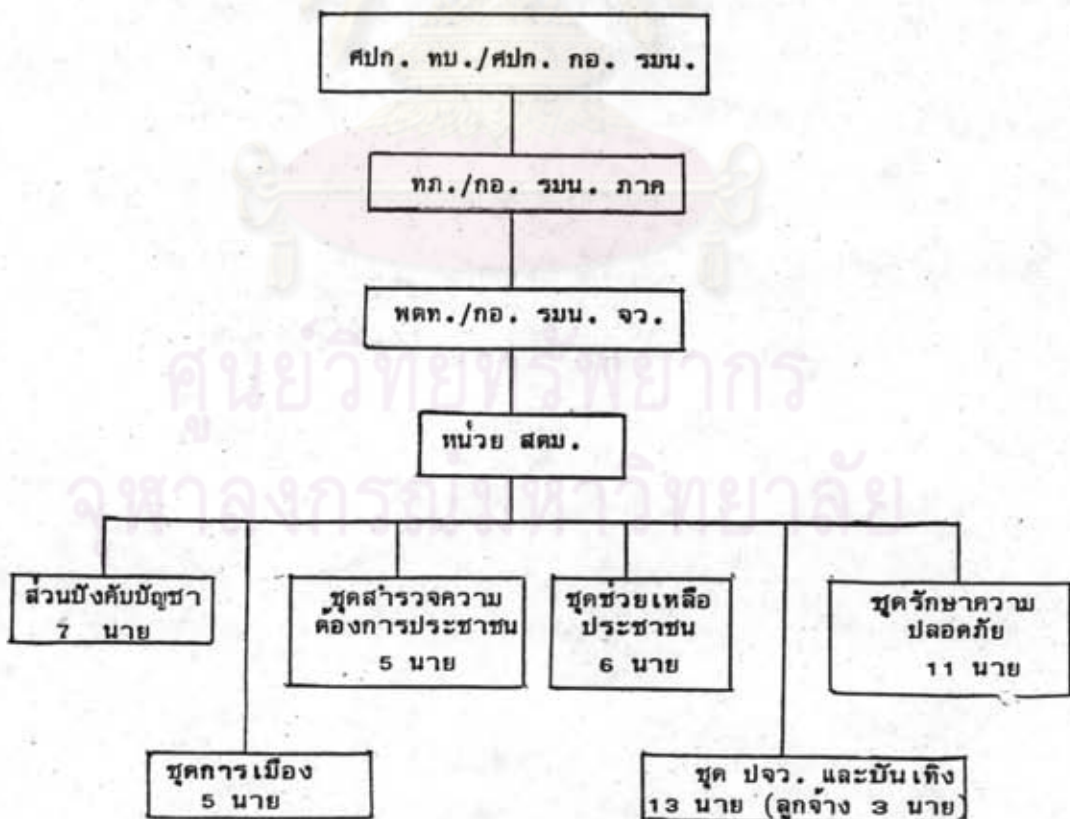
ทหารพราน) - กก.คชค. (กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนเขต). ทกย. ร่วม 12 (ที่ทำการทางยุทธวิธีร่วมที่ 12)

ปี 2528 จัดตั้งหน่วยสันติमित จำนวน 172 หน่วย

ปี 2529 จัดตั้งหน่วยสันติमित จำนวน 171 หน่วย

การบรรจุกำลังพลในหน่วยสันติमित ใช้กำลังพลของหน่วยเป็นหลักโดยเฉพาะ กอ.รมน.จว. ให้บรรจุกำลังพลที่อยู่ในสายงานของ กอ.รมน.จว. เท่านั้น การจ้างลูกจ้างชั่วคราว (เจ้าหน้าที่ชุดปฏิบัติการจิตวิทยาและบันเทิง หน่วยละ 3 คน) ของ กอ.รมน.จว. ไม่ให้จ้าง ทั้งนี้เพราะสำนักงบประมาณยังไม่ให้ความเห็นชอบในการจ้างลูกจ้างชั่วคราวเพิ่มเติมในสายงาน กอ.รมน.จว.³¹ สำหรับหน่วยสันติमितที่จัดจาก ท. และตร. ให้ดำเนินการจ้างลูกจ้างชั่วคราวได้ ถ้าไม่สามารถบรรจุได้ครบอัตรา (47 คน) ก็ให้พิจารณาลดอัตราการบรรจุลงตามความเหมาะสม แต่ทั้งนี้ให้สามารถปฏิบัติงานได้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้

การจัดสายการบังคับบัญชาหน่วยสันติमित

³¹ บันทึกกลับมาก ที่ กท. 0481 (กร.)/2304 ลงวันที่ 7 ต.ค. 2527 เรื่อง การประชุมเตรียมการจัดตั้งหน่วยสันติमित ปี 2528.

หมายเหตุ ชุดรักษาความปลอดภัยมีการจัดที่อื่นด้วย หน่วย สดม. อาจจัดมากกว่า 1 ชุด หรือ น้อยกว่า หรือไม่จัดเลยก็ได้ แต่ต้องสามารถให้ความปลอดภัยชุดทำงานอื่น ๆ ได้

การประกอบกำลังของหน่วยสันติमित

หน่วยสันติमितประกอบด้วย ส่วนบังคับบัญชาและชุดปฏิบัติการ 5 ชุด ดังนี้

1. ชุดสำรวจความต้องการของประชาชน
2. ชุดการ เมือง
3. ชุดช่วยเหลือประชาชน
4. ชุดปฏิบัติการจิตวิทยาและบันเทิง
5. ชุดรักษาความปลอดภัย

แนวทางการปฏิบัติการรุดทางการเมืองของหน่วยสันติमित ได้แก่

1. สืบสภาพท้องถิ่น สำรวจความต้องการของประชาชน เจือปนของสงครามและปัญหาสังคมในท้องถิ่นด้วยการติดต่อประสานงานกับฝ่ายบ้าน เมือง พบปะชกถามประชาชน เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลทั่วไปในท้องถิ่น ปัญหาและความต้องการของประชาชนโดยส่วนรวม วิเคราะห์ความสำคัญ กำหนดลำดับความ เร่งด่วนของปัญหาและความ ต้องการของประชาชนดังกล่าว รายงานหน่วยเหนือขึ้นมาตามลำดับขั้น ทั้งนี้ เพื่อรวบรวมเสนอให้หน่วย กระทรวง ทมวง กรม ที่เกี่ยวข้องได้มีการสนองตอบตรงกับความต้องการของประชาชนต่อไป

2. ช่วยเหลือประชาชนในขีดความสามารถ ด้วยการพัฒนาท้องถิ่นให้ตรงกับความต้องการของประชาชนส่วนรวม โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกษตรกร เน้นหนักการฝึกกำลังร่วมมือร่วมใจกันของทุกฝ่ายในการพัฒนาท้องถิ่น เพื่อให้บังเกิดผลมีคุณค่าต่อจิตใจของสังคมนั้น การช่วยเหลือด้านอาชีพ เสริม ต้องคำนึงถึงการตลาด สำหรับความต้องการของประชาชนโดยส่วนรวมที่ เกินขีดความสามารถ หาก เห็นว่าสำคัญและ เร่งด่วนต้องประสานกับฝ่ายบ้าน เมืองในท้องถิ่นให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจน และรายงานหน่วยเหนือเพื่อพิจารณาว่าดำเนินการต่อไป

3. รณรงค์ทางการเมืองอย่างค้ำคอเนื่อง เพื่อสร้างความคิดพัฒนาประชาธิปไตยระดับท้องถิ่น และทำลายความคิดในการต่อสู้ด้วยอาวุธของสมาชิก พรรค.ทุกระดับให้เปลี่ยนมาเป็นการต่อสู้ในแนวทางสันติตามวิถีทางประชาธิปไตย ด้วยการให้ความรู้ ชี้แจง ทำความเข้าใจ ประกาศ เผยแพร่ โฆษณาประชาสัมพันธ์ โดยยึดแนวนโยบายตามคำสั่งที่ 66/2523 , 65/2525 และ 47/2529 ซึ่งได้แก่ "การปฏิบัติทั้งสี่ที่ส่งผลให้ประชาชนสำนึกว่า แผ่นดินนี้เป็นของคนมีหน้าที่ที่จะต้องทวงแทนปกป้องรักษา คนมีสิทธิในการ เป็นเจ้าของปกครองและได้รับประโยชน์"

4. ปฏิบัติต่อผู้ออกจากป่า เช่น เพื่อร่วมชาติไม่ถูกถูกถากถาง คุ้มครองความปลอดภัย และเร่งรับส่งมอบตัวให้หน่วยเหนือดำเนินการวิธี เพื่อที่จะได้ออกมาใช้ชีวิตใหม่ในสังคมอย่างเหมาะสมโดยเร็วต่อไป

5. เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วยกัน ระหว่างเจ้าหน้าที่ของรัฐกับประชาชน และระหว่างประชาชนด้วยกัน ด้วยการแสดงออกซึ่งความเป็นมิตรสุภาพอ่อนน้อม ด้วยความดีมีคุณธรรม ร่วมกิจกรรมในสังคมท้องถิ่นตามโอกาสและสภาพที่เหมาะสมและประชาสัมพันธ์ เผยแพร่นโยบายและผลงานทางราชการในการบำบัดทุกข์ บำรุงสุขแก่ประชาชน

6. ส่งเสริมขบวนการประชาธิปไตย ด้วยการสนับสนุนฝ่ายบ้านเมือง ทั้งในการจัดตั้งมวลชนทุกหมู่เหล่าสาขาอาชีพและการเคลื่อนไหวตามวิถีทางประชาธิปไตย เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง เอื้ออำนวยประโยชน์ซึ่งกันและกัน ในทาง เศรษฐกิจและร่วมกันพัฒนาท้องถิ่น ตลอดจนวัฒนธรรมที่ดีงามของสังคม

7. สร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน โดยยึดถือกฎหมายเป็นหลัก และติดต่อประสานกับฝ่ายบ้านเมืองอย่างใกล้ชิด จัดฝึกอบรมให้ประชาชนรู้จักการรักษาความปลอดภัย (รปภ.) ภายในหมู่บ้าน

8. สร้างความเป็นธรรมขึ้นในสังคมท้องถิ่น เพื่อทำลายแนวร่วมในซีกความสามารถของหน่วยยา เช่น เจ้าหน้าที่ของรัฐบางคนทุจริต ชัมเห่งรังแกประชาชน หรือนายทุน บางคนขูดรีดเอารัคเอาเปรียบประชาชน

9. ปฏิบัติการจิตวิทยาสืบสนุนการปฏิบัติทุกขั้นตอน ควบคู่กับการปฏิบัติที่ส่งผลให้ประชาชนมีจิตใจยึดมั่นในความถูกต้องและคุณธรรม มีความศรัทธาในตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐและรัฐบาล

10. การดำเนินงานให้พยายามประสานงานให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองร่วมปฏิบัติทุกขั้นตอนอย่างใกล้ชิด

ขั้นตอนของการดำเนินงานของหน่วยสันติวิธี

1. การสืบสภาพพื้นที่เป้าหมาย
2. การแทรกซึม เข้าพื้นที่ปฏิบัติการ
3. การปฏิบัติการในพื้นที่เป้าหมาย แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้ ³²

3.1 การจัดตั้ง

3.1.1 จัดตั้งผู้นำและคณะผู้นำหมู่บ้านตามโครงการ อปป. ด้วยวิธีการประชาธิปไตย

3.1.2 ให้การศึกษาแก่ผู้นำและคณะผู้นำหมู่บ้าน ทั้งทางการปกครอง, ทางเศรษฐกิจ, สังคม-วัฒนธรรม และการรักษาความปลอดภัย

3.1.3 การดำเนินการตามข้อ 3.1.1 และ 3.1.2 พยายามให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองในท้องถิ่นร่วม ในการปฏิบัติทุกขั้นตอน

3.2 การเคลื่อนไหว

นำการเคลื่อนไหวของผู้นำและคณะผู้นำที่ได้จัดตั้งไว้แล้วตามข้อ 3.1 เคลื่อนไหวตามวิถีทางประชาธิปไตยปฏิบัติการตามหน้าที่ของคนร่วมกับเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองท้องถิ่น โดยหน่วยสันติวิธี เป็นผู้ประสานการปฏิบัติให้ทั้งในด้านการปกครอง, ด้านเศรษฐกิจ, ด้านสังคม วัฒนธรรม และการรักษาความปลอดภัย ซึ่งจะเป็นการฝึกให้ผู้นำและคณะผู้นำหมู่บ้านปฏิบัติงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองได้ดียิ่งขึ้น

³²บันทึกลับ ที่ กท.0407/2818 ลงวันที่ 25 กันยายน 2527 เรื่องแนวทางปฏิบัติงานของ สผ. ปี 2529.

3.3 การส่งมอบ

การส่งมอบผู้นำและคณะผู้นำหมู่บ้านพร้อมด้วยประชาชนที่ได้จัดตั้งและเคลื่อนไหวแล้วให้กับ เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองในท้องถิ่นดำเนินการเคลื่อนไหวต่อไป ให้หน่วยสันติชนิตทำความตกลงกับฝ่ายปกครอง เป็นการภายใน แล้วถอนตัวออกจากพื้นที่ในลักษณะที่ประชาชนไม่รู้สัญชาติที่ฝั่ง

4. การแทรกซึมออกจากพื้นที่ปฏิบัติการ

ระยะเวลาปฏิบัติงานหมู่บ้านละ 1 เดือน หรือหากมีความจำเป็นไม่สามารถปฏิบัติการกิจได้แล้ว เสร็จสมบูรณ์ก็สามารถขยายเวลาปฏิบัติงานต่อไปได้ตามความเหมาะสม

เมื่อได้เข้าใจถึงความ เป็นมา โครงสร้าง ตลอดจนการดำเนินงานของหน่วยสันติชนิตโดยส่วนรวมแล้ว ในบทต่อไปจะได้นำเข้าสู่การศึกษาการดำเนินงานของหน่วยสันติชนิต 114 กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในจังหวัดราชบุรี โดยเริ่มจากสภาพทั่วไปและสถานการณ์การก่อการร้ายในพื้นที่จังหวัดราชบุรี สภาพภูมิหลังของหมู่บ้านที่จะทำการศึกษา ความเปลี่ยนแปลงภายในหมู่บ้าน เมื่อหน่วยสันติชนิต 114 เริ่มดำเนินการ วิธีดึงประชาชนให้เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง การเสริมสร้างความมั่นคงภายในหมู่บ้าน ผลต่อ เนื่องภายหลังเสร็จสิ้นโครงการ

ศูนย์วิทยุตำรวจ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย